שהושוו מעשים למעשים ואתא ליה פר יוה"כ (נמי) לאת בדם וטבילה מפר כהן משיח ואתי ליה שעיר יוה"כ משעירי עבודת כוכבים מק"ו וכי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בק"ו אמר רב פפא קסבר תנא דבי רבי ישמעאל דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בק"ו לפר זה פר העלם דבר של צבור הא בציבור גופיה כתיב אמר רב פפא משום דבעי אגמורי פר העלם דבר של צבור ביותרת ושתי כליות לשעירי עבודת כוכבים ופר העלם דבר של צבור בגופיה לא כתיב בהיקשא אתי איצטריך לפר למיהוי כמאן דכתיב ביה בגופיה ולא ליהוי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש תניא כוותיה דרב פפא ועשה כאשר עשה מה ת"ל לפר לפי שנאמר והם הביאו את קרבנם אשה לה' וגו' חטאתם אלו שעירי עבודת כוכבים שגגתם זה פר העלם דבר של צבור חטאתם על שגגתם אמרה תורה חטאתם הרי היא לך כשגגתם שגגתם מהיכן למדת לא בהיקשא וכי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש ת"ל לפר זה פר העלם דבר של צבור לפר זה פר כהן משיח אמר מר חטאתם אלו שעירי עבודת כוכבים תיפוק ליה מקרא קמא דאמר מר החטאת לרבות שעירי עבודת כוכבים אמר רב פפא איצטריך סלקא דעתך אמינא הני מילי הזאות דכתיבן בגופיה

הושוו מעשים למאי דכתיב בהו. שפירש הכתוב בהזאות הכתובות כאן לא שינה את זו מזו אלו על הפרכת ואלו על הפרכת אלו על הקרנות ואלו על הקרנות אלו באצבע ואלו באצבע ואע"ג דלא כתיב ביה בשעיר את בדם וטבילה אין זה שינוי דאיכא למימר לא פירש את הכל דהא במה דפריש לא שני ואם זה נכנס לפנים וזה לא נכנס לפנים וזה טעון שמנה הזאות וזה טעון שבע מיהו למאי דכתיב בהו לא שינה אם ריבה עבודות בזה יותר מזה מכל מקום מעשה עבודות שהצריך לשניהם לא שינה: **מקום שהושוה קרבן לקרבן דהאי פר והאי פר אינו דין שיושוו.** מעשה עבודות השוות בשניהם כגון הזאות דפרכת ושל מזבח הזהב: ה"ג **ואתא ליה פר יוה"כ לאת בדם וטבילה מפר כהן משיח.** בהאי ק"ו כדאמרן: **ואתי ליה שעיר יוה"כ נמי.** לאת בדם וטבילה משעירי עבודת כוכבים בק"ו מה במקום שלא הושוה קרבן לקרבן דפר העלם ושעיר של יוה"כ הושוו מעשים המפורשים בשניהם שלא שינה בפי' עבודות השוות בהם כגון הזאות דהיכל מקום שהושוה קרבן לקרבן כגון שעיר יוה"כ ושעירי עבודת כוכבים אינו דין שיושוו מעשים למעשים וילמד סתום מן המפורש שעיר של יוה"כ משעירי עבודת כוכבים: **וכי דבר הלמד בהיקש.** כגון שעירי עבודת כוכבים לא למדנו בהן את בדם וטבילה אלא בהיקשא שהוקשו לפר כהן משיח וחוזרין ומלמדין את בדם וטבילה על שעיר יוה"כ כדאמר בק"ו: **אמר רב פפא.** האי לפר דמוקי רבי ישמעאל בפר העלם משום דלקמן בעינן אגמורי פר העלם ביותרת הכבד ושתי הכליות לשעירי עבודת כוכבים בהיקשא דחטאתם על שגגתם ופר העלם דבר בגופיה לא כתיב יותרת ושתי כליות אלא ואת כל חלבו יקריב ממנו ובהיקשא (להאי קרא) גמר להו מפר כהן משיח דכתיבי ביה להכי איצטריך לפר יתירה לפר העלם לכפול בהיקשא שנייה דהא בלאו הכי איתקש דהאי קרא ביה קאי וכתיב כאשר עשה לפר זה פר כהן משיח וחזר וכפל ועשה לפר זה פר העלם לכפול בהיקשו ללמד ממנו יותרת דליהוי האי היקש שני במקום כתיבה בגופו דלא ניהוי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקשא דקיימא לן לקמן באיזהו מקומן (דף מט:) דאין למדין בקדשים למד בהיקשא מן הלמד בהיקש: **והם הביאו את קרבנם וגו'.** בפרשת קרבנות עבודת כוכבים כתיב בשלח לך ומקרא יתירא הוא לדרשא דמה לו לכתוב זאת ונסלח להם כי שגגה היא והם הביאו את קרבנם לכתוב ונסלח להם ונשתוק אלא משום דבעי לאקושי שעירי עבודת כוכבים דמשתעי ביה קרא לפר העלם להקטרת אימורים כדכתיב קרבנם אשה לה' היינו אימוריהם ואקיש חטאתם לשגגה: **חטאתם אלו שעירי עבודת כוכבים.** דעלייהו קאי: **שגגתם זה פר העלם.** דכתיב ביה (ויקרא ד) ואם כל עדת ישראל ישגו אמרה תורה חטאת דעבודת כוכבי' זו הרי היא כשאר שגגתם דשאר עבירות לענין אישים: **ושגגתם מהיכן למד.** הקטרת האישים שלה לא בהיקש מפר כהן משיח בתמיה והילך חוזר ומלמד בהיקש ת"ל ועשה לפר זה פר העלם חזר וכפל בהיקשן כדאמרן לעיל למיהוי כמתן דכתיב בגופו: **תיפוק ליה.** יותרת הכבד לשעירי עבודת כוכבים: **מקרא קמא.** דאקשינן לעיל לפר העלם: **דאמר מר החטאת אלו שעירי עבודת כוכבים.** למה לי תו הך דחטאתם על שגגתם: **סד"א הני מילי.** דאיתרבו שעירי עבודת כוכבים לדין פר העלם להזאות דכתיבן בגופיה בהדיא אבל ליותרת וכליות לא: קמ"ל

הושוו מעשים למאי דכתיב בהו. פי' בקונטרס מה שפירש הכתוב בהזאות הכתובות כאן לא שינה את זו מזו אלו [ואלו] על הפרכת ואלו [ואלו] על הקרנות ואלו [ואלו] באצבעות ואע"ג דלא כתיב בשעיר את בדם וטבילה אין זה שינוי דאיכא למימר לא פירש הכל דהא במאי דפריש לא שני ואם זה נכנס לפנים וזה לא נכנס וזה טעון שמונה הזאות וזה טעון שבע מיהו למאי דכתיב בהו לא שני ואם ריבה עבודות בזה יותר מבזה מ"מ מעשה עבודות שהצריך לשניהם לא שינה והגיה רבינו שמואל דכל זה לא יתכן דא"כ למה לנו ללמוד פר יוה"כ (הא) משעיר יוה"כ [הא] מהאי טעמא דנפיק שעיר ליפוק פר ותו מאי האי דאמרינן לקמן ואתא ליה שעיר יוה"כ מה צריך תו בהאי ק"ו הרי כבר למד מפר העלם וגם לא הוזכר בברייתא דלעיל שנצטרך ללומדו אלא הכי פירושו ומה במקום שלא הושוו קרנן לקרבן דהאי פר העלם והאי שעיר יוה"כ דשני מיני בהמות הן אפילו הכי הושוו מעשים לאת בדם וטבילה למאי דכתיב בהו כלומר אותן עבודות שכתובות כאן אע"פ שאינן שוות בחשבון דבשעיר יש לפני ולפנים ובהיכל אחת למעלה ושבע למטה מיהו לאת בדם וטבילה הושוו כדיליף לקמן שעיר יוה"כ משעירי עבודת כוכבים בק"ו מקום שהושוו קרנן לקרבן דהאי פר והאי פר כו' וקיימא לן באיזהו מקומן (לקמן דף נ:) דדבר הלמד בקל וחומר חוזר ומלמד בק"ו והיינו דמפרש לקמיה ואתא ליה שעיר יוה"כ משעירי עבודת כוכבים כלומר וכבר אתא ליה שעיר יוה"כ ויכול ללמד על פר יוה"כ כדאמרינן עד כאן לשונו: **וקשיא** היכי אתי שעיר יוה"כ משעירי עבודת כוכבים ופר העלם מה להנך שכן מכפרין על מלוה ידועה ועוד שכתוב בספרים מפר יוה"כ ושעירי עבודת כוכבים ועל זה קשה היכי אתי בק"ו ראשון פר יוה"כ משעיר יוה"כ לאת בדם וטבילה הלא שעיר יוה"כ גופיה לא קמה לו לאת בדם וטבילה בק"ו אחרון אלא מפר יוה"כ והוא גופיה מנא ליה ונראה לפרש ק"ו ראשון כמו רש"י ומה במקום שלא הושוו קרנן לקרבן פר העלם ושעיר יוה"כ הושוו מעשים למאי דכתיב בהו השתא לא קאמר דהושוו לאת בדם וטבילה דאכתי לא קמה לו בשעיר יוה"כ אלא הושוו שניהם על הפרכת ועל מזבח הזהב מקום שהושוו קרנן לקרבן אינו דין שיושוו למאי דכתיב בהו אפילו לאת בדם וטבילה וכן הוי ק"ו דשעיר יוה"כ וצריך לדקדק אי שייך למימר דיו בהאי ק"ו דמה בפר העלם לא הוי את בדם וטבילה אלא בשבע הזאות אף פר יוה"כ כן אבל הזאה שמינית לא ולהאי פירושא אתי שפיר דרבי חולק על קל וחומר זה שאינו פשוט דתחילת דינו דפר העלם דבר ושעיר יוה"כ בק"ו ראשון דהושוו מעשים למעשים לא הוי מאת בדם וטבילה ולא תיקשי לרבי שעיר יוה"כ מנא ליה את בדם וטבילה כיון דלית ליה האי קל וחומר כיון דלרבי כתיב לפר [למידרש ביה] פר יוה"כ לאת בדם וטבילה א"כ אתיא ליה שעיר יוה"כ בק"ו גמור מפר יוה"כ ושעירי עבודת כוכבים דלא הושוה קרבן לקרבן והושוו מעשים למעשים לאת בדם וטבילה כל שכן שעירי (עבודת כוכבים ושעירי) יוה"כ ע"כ. ברו"ך: **ואתא** ליה פר של יום הכפורים לאת בדם וטבילה מפר העלם של צבור. בקונטרס גרים מפר כהן משיח כי היכי דלא ליהוי למד מלמד: **ואתא** ליה שעיר של יוה"כ משעירי עבודת כוכבים מק"ו. ואם תאמר רבי דלית ליה האי ק"ו מהיכא יליף ליה וכי תימא משום דאיתקש פר ושעיר של יוה"כ אהדדי דבקרא לא אשכחן הך היקשא ותו דא"כ לר' ישמעאל נמי תיפוק לי מהיקשא דהכא ותו מנא ליה הכא ובאיזהו מקומן (לקמן ד' נ.) לר' ישמעאל דדבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בקל וחומר אימא איפכא דדבר הלמד בקל וחומר חוזר ומלמד בהיקש דפר של יום הכפורים דאתי בק"ו מפר כהן משיח חוזר ומלמד על שעיר בהיקש ובפרק איזהו מקומן משמע דפשיטא לן דדבר הלמד בקל וחומר חוזר ומלמד בהיקש ממה שנאמר דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בקל וחומר ואי שעיר של יום הכפורים משעירי עבודת כוכבים לעיל דרשינן החטאת אלו שעירי עבודת כוכבים אבל שעיר של יום הכפורים לא אתיא מהחטאת כי היכי דלא מוקמי ליה בשעירי רגלים כדאמר לעיל:

תורה אור

1. ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לו וכפר עלהם הכהן ונסלח להם: ויקרא ד, כ
2. וכפר הכהן על כל עדת בני ישראל ונסלח להם כי שגגה הוא והם הביאו את קרבנם אשה ליהוה וחטאתם לפני יהוה על שגגתם: במדבר טו, כה

גליון הש"ס

שינויי נוסחאות

שיטה מקובצת

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones